

บทความวิชาการ (Academic Article)

กระบวนการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร
ด้วยเทคนิคการเรียนรู้เชิงรุกThe Process of Organizing Chinese Language Teaching for
Communication with Active Learning Techniquesมะลิตา จันทรใหม่^{1*} เฉิน เสี่ยวหวิ¹ พนัส มัตยะสุวรรณ¹ คิมเทฮยอน¹
และหทัยรัตน์ มัตยะสุวรรณ¹Malita Janmai^{1*}, Chen XiaoYu¹, Panus Mattayasuwana¹, Kim Tea Hyund¹
and Hatairat Mattayasuwana¹

บทคัดย่อ

จากการศึกษาเรื่องกระบวนการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร ด้วยเทคนิคการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) พบว่าผู้สอนภาษาจีนในประเทศไทยในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษาให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ภาษาจีนในรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก โดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมโดยการทำกิจกรรมด้วยตัวผู้เรียน เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ซึ่งการประยุกต์ใช้การเรียนรู้เชิงรุกในการสอนภาษาจีนมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในกระบวนการเรียนเพิ่มมากขึ้น โดยคำนึงถึง 3 ปัจจัยที่สำคัญคือ 1) พื้นฐานของผู้เรียน 2) กลยุทธ์การสอน 3) ทักษะในการจัดการเรียนรู้ ส่งผลให้มีการประเมิน การวัดผลทางความรู้ ความคิด การแก้ปัญหา ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ 6 ระดับ คือ จดจำ เข้าใจ ประยุกต์ใช้ วิเคราะห์ ประเมินค่า และสร้างสรรค์ ทำให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาจีนในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ในสถานการณ์ต่าง ๆ ตามที่ต้องการ สอดคล้องกับการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันตลอดจนถึงการประยุกต์ใช้ในการเรียนภาษาจีนขั้นสูง

คำสำคัญ: กระบวนการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีน การเรียนรู้แบบเชิงรุก

^{1*} สาขาวิชาภาษาจีนธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Business Chinese Program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Pibulsongkram Rajabhat University

*Corresponding author; email: atommalita@gmail.com

(Received: 28 March 2024; Revised: 15 May 2024; Accepted: 22 June 2024)

Abstract

Through the examination of the process of teaching the Chinese language for communication utilizing Active Learning techniques, it revealed that Chinese language educators in Thailand, across primary, secondary, and tertiary education levels, prioritized the implementation of Active Learning methods. The focus lied on fostering interaction between students and teachers as well as engaging students in independent activities to foster the creation of new knowledge. The integration of Active Learning in Chinese language instruction was proven to be effective, as it enhanced students' enthusiasm towards the learning process by considering three crucial factors: 1) learner background, 2) teaching methodologies, and 3) learning management resources. This approach led to an assessment that evaluated knowledge, critical thinking, and problem-solving skills, prompting learners to progress through six levels of learning: remembering, understanding, applying, analyzing, evaluating, and creating. Consequently, students were equipped with the ability to communicate effectively and accurately in Chinese across various contexts, aligning with practical applications in daily life and advanced Chinese language acquisition.

Keywords: teaching and learning process, Chinese, Active Learning

1. บทนำ

ในปัจจุบันมีการใช้ภาษาจีนเป็นภาษาสื่อสารในภูมิภาคอาเซียนอย่างกว้างขวาง และยังเป็นภาษาที่สามในหลาย ๆ ประเทศ ซึ่งเป็นเรื่องยากที่จะปฏิเสธถึงบทบาทและความสำคัญของภาษาจีน ไม่ว่าจะเป็นทางด้านเศรษฐกิจ ทางด้านสังคม และวัฒนธรรม ซึ่งได้ส่งผลให้ภาษาจีนเป็นภาษาที่สามที่มีผู้เรียนให้ความสำคัญเป็นอันดับต้น ๆ โดยได้รับเลือกให้เป็นภาษาทางการในองค์การการท่องเที่ยวโลก (UNWTO) เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2564 ตามรายงานของกระทรวงวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวจีน (ไชยสิทธิ์ ต้นตยกุล, 2564) ทั้งยังเป็นช่องทางการสื่อสารและเป็นก้าวสำคัญสู่การขยายทางเศรษฐกิจ ดังนั้นในอนาคตผู้เรียนที่มีทักษะทางด้านภาษาจีนสามารถฟัง พูด อ่าน เขียนและสื่อสารภาษาจีนได้นั้นจะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานโลกเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะช่วยเพิ่มโอกาสทางธุรกิจ การลงทุนและการทำงาน

การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย กระทรวงศึกษาธิการได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการเรียนการสอนภาษาจีนซึ่งเป็นที่ยอมรับทั้งทางธุรกิจ ด้านการค้าและด้านการท่องเที่ยว จึงได้นำรายวิชาภาษาจีนเพิ่มเข้าไปในหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาจีนในการสื่อสารและเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้สะดวกเพิ่มมากยิ่งขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, น. 211) การเรียนรู้ภาษาจีนมีความจำเป็นอย่างมากที่ต้องเรียนรู้ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่านและทักษะการเขียน ซึ่งทั้ง 4 ทักษะที่กล่าวมานี้ถือเป็นหัวใจสำคัญในการเรียนรู้ทางด้านภาษา ซึ่งทักษะการพูดเป็นทักษะที่สำคัญที่สุด ที่ใช้เพื่อการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน

ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในหมวดที่ 4 ได้มุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้ โดยยึดผู้เรียนเป็นส่วนสำคัญ กล่าวคือ การจัดกระบวนการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องกับการนำไปใช้ในชีวิตจริงซึ่งสามารถนำไปปฏิบัติและประยุกต์ใช้ได้ เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติใช้จริง ได้พัฒนาเรื่องของกระบวนการคิด วิเคราะห์ ศึกษา ค้นคว้า ทดลอง และแสวงหาความรู้ด้วยตนเองตามความถนัดความสนใจ ด้วยแหล่งการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน

การจัดการเรียนรู้ปัจจุบันนั้น ได้มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาและเพิ่มความเชี่ยวชาญให้กับผู้เรียน เน้นความเข้าใจเนื้อหาอย่างลึกซึ้ง การมีส่วนร่วมของผู้เรียนกับเนื้อหาและเครื่องมือเทคโนโลยีในปัจจุบัน ซึ่งผู้เรียนจะสามารถนำไปต่อยอดเรียนรู้เพิ่มเติมจากอาจารย์และผู้เชี่ยวชาญในมหาวิทยาลัย และสถานประกอบการในอนาคต ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดเมื่อได้ลงมือทำด้วยความตั้งใจ มีการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ และการจัดการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ (สถาบันวิจัยการเรียนรู้, 2557) การจัดการเรียนรู้เชิงรุกถือเป็นกระบวนการที่สามารถตอบโจทย์การจัดการเรียนรู้ของสถาบันวิจัยได้อย่างตรงเป้าหมาย

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) คือกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือทำและได้ใช้กระบวนการคิดในสิ่งที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ (Bonwell & Eison, 1991) โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนร่วมกัน โดยเน้นการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริงและใช้การสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง ผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้ชี้แนะและนำผู้เรียนจัดกิจกรรมในชั้นเรียน ซึ่งการเรียนภาษาจีนในระดับอุดมศึกษาของไทย

มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาจีนเพื่อประยุกต์ใช้ในการสื่อสาร แสวงหาความรู้ และใช้เป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพได้ (สำนักยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย, 2553) ดังที่ Johnson and Morrow (1981) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้เรียนจะสามารถสื่อสารได้ดีนั้น จะต้องผ่านการฝึกฝนและลงมือทำกิจกรรมทางด้านการสื่อสารเท่านั้น จึงจะเห็นได้ว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นการเรียนรู้ที่มีแนวทางที่สามารถตอบโจทย์ของการเรียนรู้ภาษาจีนเพื่อเพิ่มพูนทักษะการสื่อสาร และรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสู่ยุคศตวรรษที่ 21 ที่ต้องก้าวให้ทันต่อความทันสมัยของเทคโนโลยี และยังเป็นประเด็นที่น่าสนใจในการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารด้วยเทคนิคการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อศึกษากระบวนการเรียนรู้ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ และนำไปใช้ประยุกต์ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

2. ความหมายการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

ปัจจุบันกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับความสนใจจากนักวิชาการอย่างแพร่หลาย ซึ่งนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายและนิยามความหมายกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกไว้หลากหลายมุมมองดังนี้

กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกตามทฤษฎีของ Meyers and Jones (1993) เป็นการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประยุกต์ใช้ข้อมูลจากสารสนเทศหรือทักษะใหม่ ๆ ในสังคม เพื่อสร้างความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ การทดสอบ และการปรับปรุงแก้ไขจากประสบการณ์ตรงของตัวผู้เรียนเอง ซึ่ง Bonwell and Eison (1991) ได้เพิ่มเติมความหมายไว้ว่าเป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน โดยผู้เรียนได้ปฏิบัติลงมือทำด้วยตนเอง เช่น การอ่าน การอภิปราย และการเขียน เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม มีการเรียนรู้ที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Shenker, Goss & Bernstein (1996) และ Petty (2004) ที่เน้นไปที่การเพิ่มพื้นที่ในการเรียนรู้ที่เป็นกลางระหว่างผู้เรียนและผู้สอน โดยการส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์และการเรียนรู้ที่เป็นเอกลักษณ์ของผู้เรียนในรูปแบบที่เหมาะสมกับวิธีการเรียนรู้และความต้องการของผู้เรียน

Prince (2004) ได้อธิบายไว้ว่าการเรียนรู้เชิงรุกคือกิจกรรมการเรียนรู้ หรือวิธีการสอนต่าง ๆ ที่มีความหลากหลาย สามารถดึงดูดความสนใจผู้เรียน และเป็นการเรียนรู้ที่ต้องการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมเอง โดยผู้เรียนสามารถระบุและอธิบายสิ่งที่เรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ศิริพร มโนพิเชฐวัฒนา (2547) และสัญญา ภัทรากกร (2552) มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นและมีบทบาทการรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองด้วยการลงมือทำ

สามารถกระตุ้น ความสนใจด้วยกิจกรรมที่สนุกและท้าทายความสามารถของผู้เรียน ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ (2548) ได้บอกถึงลักษณะของกิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุกประกอบด้วยการฟังและการพูด การอ่าน การเขียน และการสะท้อนความคิดหรือโต้ตอบด้วยการแสดงความคิดเห็น ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เน้นทักษะการสื่อสารและพัฒนาความคิดระดับสูง (Higher-Order Thinking Skills) ที่สอดคล้องกับแนวคิดของ คะเนยะ อ่อนนาง (2561) ที่กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลายที่เน้นให้ผู้เรียนได้เกิดการปฏิบัติ มีความกระตือรือร้น มาจากการสนับสนุนส่งเสริมที่ดีจากครู จะทำให้ผู้เรียนมีการปฏิสัมพันธ์และมีการอภิปรายแลกเปลี่ยน เพื่อให้ผู้เรียนมีการสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) ที่ได้ให้นิยามความหมายของคำว่าจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) ว่าเป็นการเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนการสอน โดยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง (Higher-Order Thinking Skills) ด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า ไม่เพียงแต่เป็นผู้ฟังเท่านั้น ผู้เรียนต้องมีการอ่าน เขียน ตั้งคำถาม และถาม อภิปรายร่วมกัน และลงมือปฏิบัติจริง โดยจะต้องคำนึงถึงความรู้เดิมและความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ ในกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกนี้ผู้เรียนจะถูกเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้ใหม่

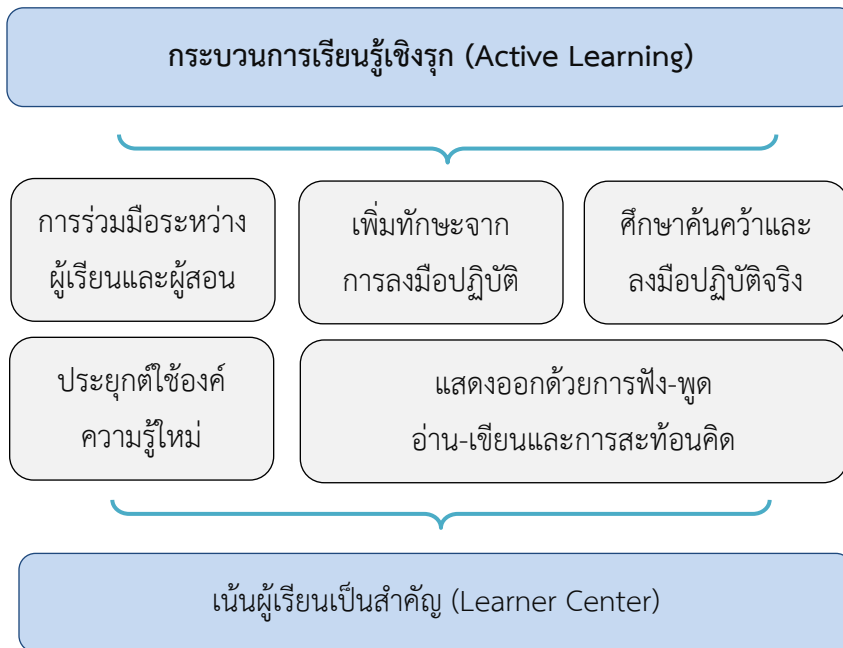
ศักดา ไชกิจภิญโญ (2548) และสถาพร พุทธิพิบูล (2558) ได้กล่าวว่าการเรียนรู้เชิงรุกเป็นการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างสรรคทางปัญญา (Constructivism) ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และทำความเข้าใจด้วยตนเองหรือเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียน โดยผู้เรียนจะเรียนรู้และสร้างความเข้าใจโดยเชื่อมกับประสบการณ์เดิม วิเคราะห์และแยกแยะความรู้ใหม่จากการประมวลความรู้เดิม และสร้างแนวคิดใหม่ของตนเองขึ้นมา ถือเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เปลี่ยนผู้เรียนจากผู้รับข้อมูลฝ่ายเดียว (passive) มาเป็นผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมการแสวงหาความรู้ (active) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของศักดิ์ศรี ปาณะกุล และคณะ (2556) ที่ได้ได้อธิบายไว้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนมีความรู้และประสบการณ์โดยไม่จำเป็นต้องเป็นกิจกรรมที่เน้นการบรรยายจากครูเท่านั้น หรือการถามคำถามเพื่อให้ผู้เรียนตอบเท่านั้น แต่จะเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนทุกคนในชั้นเรียนสามารถมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ หรือประเมินค่าได้ด้วยตนเอง

ณัฐวดี ธาตุดีและณัฐกิตติ์ สิริวัฒนาทากุล (2562) และ พรพรรณ พูลเขาล้าน (2563) กล่าวว่า การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นกระบวนการที่สนับสนุนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยการศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติจริง ที่นำไปสู่ความรู้จากสิ่งที่ปฏิบัติในการเรียนรู้

ทั้งการพูด ฟัง อ่าน เขียน และสะท้อนความคิด ตลอดจนการทำให้เกิดทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งมีผลดีต่อการเรียนรู้และความเข้าใจที่ยั่งยืน และยังช่วยในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้และการทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วย เหมือนกับที่กล่าวไว้ในคำสรุปของ กมล โพธิเย็น (2564) ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือทำและวิเคราะห์การลงมือทำเพื่อสร้างประสบการณ์ตรงให้เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียน โดยมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียนด้วยการลงมือทำกิจกรรมร่วมกัน และสร้างองค์ความรู้ใหม่ผ่านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การอภิปรายและการสะท้อนความคิดร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน เพื่อสร้างและสรุปองค์ความรู้ใหม่ให้เชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิม

จากความหมายและนิยามที่นักวิชาการได้กล่าวถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ข้างต้น สามารถสรุปความหมายและบทบาทของกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้ดังนี้

กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นหนึ่งในรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ให้อิสระแก่ผู้เรียน เน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและการมีส่วนร่วมของผู้เรียนเป็นหลัก โดยผู้เรียนจะมีบทบาทเป็นผู้ลงมือทำ ลงมือปฏิบัติ และเรียนรู้จากประสบการณ์จากการลงมือทำจริง การจัดการเรียนรู้แบบนี้มักใช้กิจกรรมที่เน้นการเรียนรู้แบบร่วมกับเพื่อน เช่น กิจกรรมกลุ่มหรือเกม การทำโครงการ การแสดงบทบาทสมมติ การเรียนรู้จากสภาพการจริง เพื่อสร้างการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมกัน นอกจากนี้ การใช้เทคโนโลยีและสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการเรียนรู้ เพื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่น่าสนใจและมีความท้าทาย และช่วยให้ผู้เรียนได้รับการฝึกฝนทักษะทางการสื่อสารและการทำงานร่วมกัน นอกจากนั้นยังสร้างโอกาสให้ผู้เรียนฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน ผ่านการอภิปรายและการสะท้อนความคิดร่วมกันระหว่างผู้เรียนและผู้สอน เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ที่เชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายและมีประโยชน์อย่างแท้จริง ทั้งนี้สามารถจำแนกกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเป็นแผนภาพดังต่อไปนี้

ภาพ 1 ความหมายกระบวนกรเรียนรู้เชิงรุก

จากภาพข้างต้นจะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยให้ความสำคัญกับการลงมือปฏิบัติของผู้เรียน ทั้งยังส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านการร่วมมือระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียน เพื่อเพิ่มพูนทักษะและองค์ความรู้ใหม่ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกด้วยการฟัง พูด อ่าน เขียน และการสะท้อนคิดในการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่ ๆ เชื่อมโยงกับองค์ความรู้เดิมเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง

3. การจัดการเรียนรู้เชิงรุกกับการเรียนภาษาจีน

การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของประเทศไทย จัดอยู่ในหมวดภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, น. 211) ผู้เรียนภาษาจีนจะต้องมีความสามารถในการประยุกต์ใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพในอนาคตตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ในปัจจุบันว่าด้วยการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยยังมีปัญหาที่ต้องการการแก้ไขและปรับปรุงอย่างจริงจัง คือ ผู้เรียนยังขาดการนำองค์ความรู้ภาษาจีนมาประยุกต์ใช้ในการสื่อสารและกระบวนกรจัดการเรียนการสอนไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และไม่สามารถกระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนภาษาจีนให้กับ

ผู้เรียนได้ (กรกนก สอนจันทร์ และมณฑา จำปาเหลือง, 2564; เจิ้ง, 2560) ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของการศึกษาและการพัฒนาภาษาต่างประเทศ ดังนั้น การปรับเปลี่ยนแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนไปจึงเป็นส่วนสำคัญในการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน

การขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้มีประสิทธิภาพสูงสุด มีปัจจัยหลักที่เกี่ยวข้องอยู่ 3 ปัจจัยได้แก่ (Meyers & Jones, 1993)

1. ปัจจัยพื้นฐาน (basic element) คือปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถของผู้เรียนที่จำเป็นต้องแสดงออกทั้งการฟัง-พูด (Listening and Talking) อ่าน-เขียน (Reading and Writing) และการสะท้อนความคิด (Reflecting) ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานที่ผู้เรียนจำเป็นต้องมีเพื่อเข้าถึงการเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ การพัฒนาทักษะเหล่านี้จะช่วยให้ผู้เรียนมีความมั่นใจและเชี่ยวชาญในการประยุกต์องค์ความรู้ใหม่ในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้ผู้สอนควรสนับสนุนและสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่องในระหว่างการเรียนรู้

2. ปัจจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์ในการเรียนรู้ (learning and strategies) คือ การใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่นการแลกเปลี่ยนความคิด การร่วมมือ การโต้เถียง การทบทวนโดยผู้เรียน การใช้เกม และอื่น ๆ เป็นต้น ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุกและเพิ่มความมั่นใจให้กับผู้เรียนได้อย่างเต็มที่

3. ปัจจัยเกี่ยวกับทรัพยากรที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ (teaching resources) คือการใช้สื่อการสอนและเทคโนโลยีการสอนที่หลากหลาย เช่นการใช้เทคโนโลยีในการสอน การเตรียมอุปกรณ์การศึกษา และอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก ช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายและน่าสนใจ เพิ่มความมั่นใจและกำลังใจให้กับผู้เรียนในการเรียนรู้ทักษะการเรียนรู้ใหม่ ๆ และเพิ่มพูนความรู้ในสถานการณ์การเรียนรู้ที่แตกต่างกันไป

จาก 3 ปัจจัยดังกล่าว นับว่าเป็นปัจจัยในการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่เป็นกรอบแนวทางการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้สอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากการขับเคลื่อนกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ ผู้สอนยังถือเป็นอีกส่วนที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากคอยสนับสนุนให้กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยผู้สอนจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับผู้เรียนดังนี้ (Meng, 2020)

1. การกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ส่งผลต่อการเรียนรู้และการพัฒนาของผู้เรียน ผู้เรียนเกิดความสนใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งช่วยให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน การพัฒนาทักษะต่าง ๆ เกิดการกระตุ้นความสนใจในกระบวนการฝึกฝนซึ่งมีความสำคัญมาก เป็นการสร้างพื้นที่การเรียนรู้ที่เหมาะสม ส่งเสริมการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ให้กับผู้เรียนอย่างเต็มประสิทธิภาพ กระบวนการฝึกฝนสามารถทำได้โดยการเพิ่มประสบการณ์ที่น่าสนใจ เกิดความเชื่อมโยงกับความสนใจของผู้เรียน สามารถใช้เทคนิคและกิจกรรมที่เน้นความสนุกสนาน เกิดความคิดสร้างสรรค์ เช่น การใช้เกมในการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน

2. การปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เป็นกระบวนการที่สำคัญในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง การปฏิบัติและฝึกฝนต้องทำอย่างสม่ำเสมอและเป็นระบบ เพื่อให้สามารถพัฒนาตนเองและบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ วางแผนและกำหนดเวลา ลงมือปฏิบัติตามกำหนดเวลา มีการตรวจสอบและปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ

3. การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ คือการสร้างสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยการเรียนรู้ อย่างผ่อนคลายมีความเป็นกันเอง ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น บรรยากาศการเรียนรู้ที่ดียังสร้างโอกาสให้ผู้เรียนสามารถทดลองและบรรลุเป้าหมายในการเรียนรู้ได้ ทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในความสำเร็จและความท้าทายของตนเอง

4. การไตร่ตรองและตรวจสอบ การไตร่ตรอง ตรวจสอบตัวเองเป็นขั้นตอนสำคัญในกระบวนการเรียนรู้ที่ช่วยให้ปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง การไตร่ตรองและตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้สามารถตรวจสอบและปรับปรุงตนเองให้ทันทั่วทั้งที่ ลดความผิดพลาด พัฒนาทักษะของตนเองได้มากขึ้น

การให้ความสำคัญกับปัจจัยในการกระตุ้นความสนใจ การปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ และการไตร่ตรองตรวจสอบ มีส่วนช่วยให้ผู้สอนสามารถเสริมสร้างการเรียนรู้เชิงรุกเกิดประสิทธิภาพสูงสุดกับผู้เรียนได้ ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะและความสำเร็จในการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนมีความมั่นใจและความกล้าแสดงออกในการเรียนรู้ของตนเองมากขึ้น

การใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อการศึกษารายวิชาจีนมีความสำคัญอย่างมากในปัจจุบัน เนื่องจากภาษาจีนเป็นภาษาที่มีความสำคัญทางการค้าและการสื่อสารระหว่างประเทศ ดังนั้นการศึกษารายวิชาจีนไม่เพียงแต่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารกับผู้คนในท้องถิ่นที่ใช้ภาษาจีนได้ แต่ยังเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาอาชีพในอนาคตที่ต้องการความรู้และความสามารถด้านภาษาจีนเช่นกัน ปัจจุบันจึงมีนักการศึกษาและนักวิชาการได้ศึกษาเกี่ยวกับ

การจัดการเรียนรู้ภาษาจีนโดยการประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเพื่อใช้ในการสื่อสารดังนี้

นารินารถ กลิ่นหอม (2561) พบว่า การประยุกต์ใช้การเรียนรู้เชิงรุกในการเรียนการสอน วิชาภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษา ผู้สอนมีบทบาทและเป็นผู้นำกิจกรรมหลักในชั้นเรียน ส่งผลต่อการเกิดแรงจูงใจในการเรียนของผู้เรียนลดน้อยลง กลยุทธ์การเรียนรู้เน้นไปที่การจำคำศัพท์และ ไวยากรณ์มากกว่าการนำภาษาจีนไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง ยังขาดเทคนิคการสอนที่ดึงดูด ความสนใจและยังขาดการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาปรับใช้ในการสอนเนื่องจากสิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน และเล็งเห็นว่าการใช้การเรียนรู้เชิงรุกในการเรียนรู้มีส่วนช่วยสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนต้องใช้ภาษาจีนในสถานการณ์จริง และเป็น แนวทางการแก้ไขปัญหและปรับปรุงคุณภาพการเรียนรู้ในวิชาภาษาจีนเพื่อการสื่อสารในอนาคต

จุฑาสินี ชนะศึก (2561) พบว่าผู้เรียนระดับอุดมศึกษามีความต้องการที่จะเรียนรู้เพิ่มมากขึ้นในเนื้อหาใหม่ ๆ นอกเหนือจากเนื้อหาในบทเรียนปกติ การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนและ ตำแหน่งที่นั่งมีผลต่อความกระตือรือร้นและแรงจูงใจในการเรียนรู้ นอกจากนี้การใช้กิจกรรมและการสรุปในการเรียนรู้ช่วยเพิ่มโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการลงมือทำและทบทวนความรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้การประเมินการเรียนรู้จากผู้สอนเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาทักษะและความรู้ของผู้เรียนในเนื้อหาใหม่ ๆ ที่อยู่นอกเหนือจากบทเรียนปกติ

จากการวิจัยดังกล่าวจะเห็นได้ถึงปัญหาของการจัดการเรียนภาษาจีน และการใช้ การเรียนรู้เชิงรุกในการเรียนภาษาจีนเพื่อสร้างสถานการณ์การเรียนรู้ที่มีความน่าสนใจและนำไปสู่ การพัฒนาทักษะการสื่อสารในชีวิตประจำวันของผู้เรียน การพัฒนาแนวทางการสอนที่หลากหลาย ที่เน้นการนำเทคโนโลยีและสร้างการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง มีส่วนช่วยให้การเรียนรู้มีความสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียนและมีประสิทธิผลในอนาคต

การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเป็นการเน้นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ โดยมุ่งเน้นการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่น่าสนใจและมีความหมายต่อผู้เรียน เทคนิคการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้เชิงรุกตามแนวคิดของ McKinney and Heyl (2008) เช่น การเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยนความคิด การเรียนรู้แบบร่วมมือ การใช้เกม การวิเคราะห์วิดีโอ การ สร้างแบบทดสอบโดยผู้เรียน กรณีศึกษา การเขียนบันทึก เป็นต้น ซึ่งนักการศึกษาและนักวิจัย ทางด้านภาษาจีน มีการประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ในการจัดการเรียนรู้ดังนี้

ปฐมพร ฉิมพาลี, อุทิศ บำรุงชีพ และวิมลรัตน์ จตุรานนท์ (2560) ได้วิจัยการประยุกต์ใช้กระบวนการเรียนแบบร่วมมือในระดับประถมศึกษา พบว่าสามารถแก้ปัญหาการจดจำคำศัพท์ ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนและความภาคภูมิใจในสิ่งที่ตนเองได้ลงมือทำจากประสบการณ์ตรง ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ภาษาจีนกับชีวิตประจำวันได้ดี จึงเห็นได้ว่ากลยุทธ์การสอนเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาทักษะด้านภาษาจีน สื่อการสอนเป็นส่วนที่ช่วยดึงดูดความสนใจและทำให้เกิดความเข้าใจ และยังเป็นส่วนสร้างปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนประสบการณ์กันระหว่างผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้นเรียน เพื่อส่งเสริมการพัฒนาทักษะทางภาษาและการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ อย่างยั่งยืนให้กับผู้เรียน

ศวิตา ถาวรพจน์ (2563) พบว่าพัฒนาการพูดภาษาจีนและแรงจูงใจในการเรียนภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษา โดยการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้กับการแสดงละคร ที่เน้นผู้เรียนมีส่วนร่วม และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนความสามารถการพูดภาษาจีน และยังช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนภาษาจีนมากกว่าในชั้นเรียนปกติ และพบว่าการสร้างกิจกรรมที่มีคำศัพท์และบทสนทนาที่ใกล้เคียงกับชีวิตประจำวัน ยังช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ใช้ภาษาจีนในการสื่อสารเหมือนเผชิญสถานการณ์นั้นในชีวิตจริง ซึ่งทำให้เกิดการเรียนรู้ อย่างลึกซึ้งอีกด้วย

ธัญชนก สุขเลิศนันทกิจ และไพทยา มีสัตย์ (2564) พบว่าในระดับประถมศึกษา กิจกรรมการเรียนรู้แบบการค้นพบที่มีการชี้แนะเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนการเรียนรู้เชิงรุก ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในปัจจุบัน พบว่ากิจกรรมเรียนรู้แบบการค้นพบที่มีการชี้แนะ ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำและเรียนรู้ด้วยตัวเอง ได้ปฏิบัติและทำซ้ำไปซ้ำมาช่วยพัฒนาสติปัญญา ได้รับโอกาสในการฝึกค้นคว้าคำศัพท์และประโยคเพื่อการสื่อสารภาษาจีน และมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่สูงขึ้น และยังมีการสำรวจความพึงพอใจของผู้เรียนด้านผู้สอน ด้านผลประโยชน์ที่ได้รับ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้และด้านผู้เรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับดีมากทุกด้าน เนื่องจากความพึงพอใจเหล่านี้เป็นตัวบ่งชี้ที่ชัดเจนว่าวิธีการนี้มีประสิทธิภาพและมีผลกระทบที่ดีต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในระดับประถมศึกษา

มนตรี ดีโนนโพธิ์ (2564) พบว่าในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับอุดมศึกษา การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติในสถานการณ์จริง ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนและผู้สอน การนำเข้าสู่นวัตกรรมใหม่ ๆ เข้ามาในชั้นเรียนเช่น บทเรียนมัลติมีเดีย และไฟล์เสียงจากเจ้าของภาษา ช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่น่าสนใจและเต็มไปด้วยความสนุกสนาน ด้วยการใช้กิจกรรมการ

เรียนรู้ เชิงรุกนี้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการพูดภาษาจีนได้อย่างถูกต้องและมีความมั่นใจในการใช้ภาษาในสถานการณ์จริงได้มากขึ้น

จุ (2565) พบว่าการใช้การเรียนรู้ด้วยห้องเรียนกลับด้านร่วมกับเกมมิฟิเคชันเป็นวิธีการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่น่าสนใจที่ช่วยในการพัฒนาทักษะการพูดภาษาจีนของผู้เรียนระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ มีโอกาสในการฝึกฝนการจดจำและใช้คำศัพท์และประโยคภาษาจีน ผ่านกิจกรรมเกมมิฟิเคชันที่เน้นการทำงานร่วมกับเพื่อน ฝึกทักษะการทำงานอย่างเป็นทีม ซึ่งช่วยสร้างความมั่นใจและความกล้าในการใช้ภาษาจีนในสถานการณ์ต่าง ๆ ยังช่วยสร้างความรู้ความเข้าใจในการใช้ภาษาจีน ในชีวิตประจำวันอีกด้วย

ดังนั้น เพื่อปรับปรุงคุณภาพการสอนและการเรียนรู้ในวิชาภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร ควรพัฒนาการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้าสู่กระบวนการการเรียนรู้ และใช้กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อสร้างสถานการณ์ที่สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียนในการใช้ภาษาจีนในชีวิตประจำวันและอาชีพในอนาคต เพื่อสร้างการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์อย่างยั่งยืนให้กับผู้เรียน การสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่น่าสนใจกับผู้เรียนในการพัฒนาทักษะในการใช้ภาษาจีน ก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ทางความรู้ ความเข้าใจ ความคิด การแก้ปัญหาตามแนวคิดของ Bloom's Taxonomy (Bloom, 1976) แบ่งเป็น 6 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 จดจำ (remember) ผู้เรียนสามารถจดจำคำอ่าน ตัวอักษรจีนของคำศัพท์และประโยคได้อย่างแม่นยำ สามารถจดจำความหมายพื้นฐานของคำศัพท์และประโยคได้

ระดับที่ 2 เข้าใจ (understand) ผู้เรียนมีความเข้าใจ ความหมายของตัวอักษรจีน หลักการใช้คำศัพท์และโครงสร้างประโยคในการสื่อสาร สามารถอธิบายการใช้คำศัพท์และโครงสร้างประโยคในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง

ระดับที่ 3 ประยุกต์ใช้ (apply) ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้คำศัพท์และโครงสร้างประโยคภาษาจีนเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร (ฟัง พูด อ่าน เขียน) กับผู้สอน เพื่อน และชาวจีนที่อยู่ในประเทศไทยได้อย่างเหมาะสมถูกต้อง สามารถนำคำศัพท์และโครงสร้างประโยคภาษาจีนไปใช้ในสถานการณ์จริง เช่น การติดต่อธุรกิจ การท่องเที่ยว หรือการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมได้

ระดับที่ 4 วิเคราะห์ (analyze) ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ แยกแยะความแตกต่างของคำศัพท์ที่มีความหมายหรือตัวอักษรคล้ายกันได้ สามารถจำแนก โครงสร้างประโยคในสถานการณ์ต่างๆ ตามหลักการใช้คำศัพท์และโครงสร้างประโยคภาษาจีนได้ถูกต้อง

ระดับที่ 5 ประเมินค่า (evaluate) ผู้เรียนสามารถประเมิน ตรวจสอบความถูกต้องและอธิบายการใช้คำศัพท์ โครงสร้างประโยคได้อย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์จีน เกิดการให้คุณค่า การแปลภาษาจากจีน-ไทย และ ไทย-จีน ที่ถูกต้องแม่นยำ

ระดับที่ 6 สร้างสรรค์ (create) ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์และนำเสนอองค์ความรู้เกี่ยวกับ คำอ่าน ตัวอักษรจีน คำศัพท์และโครงสร้างประโยคภาษาจีนมาบูรณาการออกแบบสร้าง บทสนทนาในสถานการณ์ต่าง ๆ ด้วยรูปแบบใหม่ ๆ เช่นการประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ สร้างบทสนทนาที่ทันสมัยและน่าสนใจ

การนำแนวคิดของ Bloom (1976) มาปรับใช้ในกระบวนการสอนภาษาจีนช่วยให้ผู้เรียน มีพัฒนาการที่เป็นระบบ สามารถใช้ภาษาจีนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนรู้ ภาษาจีนในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา มีการเน้นการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ตลอดจนถึงการประยุกต์ใช้ในการเรียนภาษาจีนขั้นสูง ซึ่งผู้เรียนสามารถนำทั้ง 6 ระดับ มาปรับใช้ ในกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้น

การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเพื่อการสื่อสารด้วยเทคนิคการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) จำเป็นจะต้องคำนึงถึงปัจจัยพื้นฐานของผู้เรียน ปัจจัยกลยุทธ์การสอน และ การใช้ทรัพยากรในการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนของผู้สอน เพื่อประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้และ ประสิทธิภาพการสอน ซึ่งการประเมินและปรับปรุงแก้ไขจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาจีนใน สถานการณ์ต่างๆ ตามที่ต้องการและตรงต่อการใช้งานจริงในชีวิตประจำวันและการทำงานอย่างมี ประสิทธิภาพ ในการจัดการเรียนการสอนผู้สอนจำเป็นต้องคำนึงถึงกิจกรรมการกระตุ้นความสนใจ ของผู้เรียน การปฏิบัติอย่างต่อเนื่องของกิจกรรม การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ และการไตร่ตรอง ตรวจสอบกิจกรรมและความเข้าใจของผู้เรียนด้วย ดังนั้นการพัฒนาทักษะในแต่ละระดับการเรียนรู้ ทางความรู้ ความคิด การแก้ปัญหาตามแนวคิดของ Bloom (1976) ทั้ง 6 ระดับ จึงมีความสำคัญ อย่างมากในการออกแบบและใช้กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาจีน ในชีวิตประจำวันและการทำงานในอนาคต

4. ข้อพึงระวังในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกกับการเรียนภาษาจีน

1. ผู้สอนอาจจะเข้าใจคลาดเคลื่อนว่า การลงมือปฏิบัติจะเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เมื่อผู้สอนลดบทบาทผู้ให้ความรู้ลง ปล่อยให้ผู้เรียน เรียนรู้อย่างอิสระแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและ กันในกลุ่มผู้เรียนด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนขาดการรับข้อมูลและความรู้ที่ถูกต้องครบถ้วน

2. ควรเลือกใช้กลยุทธ์การสอน กิจกรรมตามความเหมาะสมของความสามารถผู้เรียน ความง่ายของเนื้อหา และระดับขั้นกระบวนการเรียนรู้ทางด้านความรู้ ความเข้าใจ และความคิด

3. ผู้สอนจะต้องติดตามการเรียนรู้ของผู้เรียนตลอดเวลาที่จัดกิจกรรม เพื่อให้ความช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนต้องการ และอิสระในการเรียนรู้ที่ถูกต้องและมีขอบเขต

4. ต้องระวังในการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่เน้นให้ผู้เรียนลงมือทำกิจกรรมด้วยตนเอง ไปใช้กับการพัฒนาการเรียนรู้ตามขั้นลำดับของ Bloom (1976) จะเหมาะกับการพัฒนาในระดับ เข้าใจ ประยุกต์ใช้ วิเคราะห์ ประเมินค่า และสร้างสรรค์ มากกว่าระดับ จดจำ เพราะใช้เวลาในการหาความรู้ ทำความเข้าใจมากเกินไป และไม่เกิดประสิทธิผลเท่าที่ควร

5. บทสรุป

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นแนวทางการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับการเป็นผู้เรียนที่รับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง โดยเน้นการเรียนรู้ที่เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนด้วย การจัดการเรียนรู้เชิงรุกช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ที่ก้าวทันเทคโนโลยี และเพิ่มความเข้าใจของผู้เรียนด้วยการร่วมมือกับผู้อื่นและการปฏิบัติจริงในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง จะช่วยเสริมพัฒนาการเรียนรู้และการคิดเชิงวิเคราะห์ ส่งเสริมทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน และสะท้อนความคิด ผ่านการการแก้ปัญหาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้เรียนในสถานการณ์ที่หลากหลายและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

ซึ่งการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเพื่อการสื่อสารโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ให้มีประสิทธิภาพสูงสุดจะต้องคำนึง ปัจจัยพื้นฐานของผู้เรียน ปัจจัยกลยุทธ์การสอน และการใช้ทรัพยากรในการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนของผู้สอน เพื่อศึกษาระดับความรู้ทางภาษาของผู้เรียน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้และเลือกกลยุทธ์การสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน โดยเน้นกิจกรรมที่หลากหลายผสมผสานสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย จะช่วยเพิ่มความน่าสนใจและสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับสถานการณ์จริง

การประเมินและวัดผลกระบวนการเรียนรู้ทางความรู้ ความคิด และการแก้ปัญหาตามลำดับการเรียนรู้ 6 ระดับ จดจำ เข้าใจ ประยุกต์ใช้ วิเคราะห์ ประเมินค่า สร้างสรรค์ เพื่อตรวจสอบผลการจัดการเรียนรู้ ปรับปรุงแก้ไขการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมต่อความสามารถและความต้องการทางด้านภาษาจีนเพื่อการสื่อสารให้กับผู้เรียน ซึ่งการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาและอุดมศึกษา ผลลัพธ์การเรียนรู้อยู่ใน 6 ระดับในระดับอุดมศึกษาผลลัพธ์การเรียนรู้ที่มักจะพบคือระดับ วิเคราะห์ ประเมินค่า และสร้างสรรค์

ซึ่งขึ้นอยู่กับกรอบแบบ วางแผน และกลยุทธ์การสอนของผู้สอน การจัดการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง ผู้สอนจะต้องพึงระวังถึงบทบาทและหน้าที่ของผู้สอน การเลือกกลยุทธ์การสอนและกิจกรรมที่เหมาะสม การติดตามการเรียนรู้ในชั้นเรียน และประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ตามลำดับขั้นของผู้เรียน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กมล โพธิเย็น. (2564, มกราคม-มิถุนายน). Active Learning: การจัดการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 19(1), 11-28.
- กรกนก สอนจันทร์ และมณฑา จำปาเหลือง. (2564, กันยายน-ธันวาคม). การจัดการความรู้ด้านการสอนภาษาจีนในการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาจีนของนักเรียนโรงเรียนหนองรีประชานิมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาญจนบุรี. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี*, 11(3), 131-139.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. สืบค้นจาก http://academic.obec.go.th/images/document/1559878925_d_1.pdf
- _____. (2562). *แนวทางการนิเทศเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้*. สืบค้นจาก http://academic.obec.go.th/images/document/1603180137_d_1.pdf
- คณะยะ อ่อนนาง. (2561). บทบาทครูในศตวรรษที่ 21 กับการเรียนการสอนแบบ Active Learning. ใน *ศาสตร์พระราชเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมบทความวิจัย บทความวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่* (น. 131-139). เชียงใหม่: สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- จุฑาสินี ชนะศึก. (2561, มกราคม-มิถุนายน). การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนโดยการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ, *วารสารวิชาการมนุษย์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*, 2(1), 48-60.
- จุ, วาย. (2565). *การพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาจีน โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยห้องเรียนกลับด้านร่วมกับเกมมิฟิเคชัน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี*. (วิทยานิพนธ์

- ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต).
- แจ้ง, เอ. (2560). การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการศึกษา, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต).
- ไชยสิทธิ์ ตันตยกุล. (2564). ภาษาจีนกลายเป็นภาษาทางการขององค์การการท่องเที่ยวโลกแห่งสหประชาชาติ (UNWTO) อย่างเป็นทางการ. สืบค้นจาก <https://www.weerasak.org/news/news-etc/unwto>
- ณัฐวดี ธาตุดี และณัฐกิตต์ สิริวัฒนาทากุล. (2562, กรกฎาคม-ธันวาคม). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning), *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 17(2), 129-142.
- ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ. (2548). การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning). สืบค้นจาก <http://pirun.ku.ac.th/>
- ธัญชนก สุขเลิศนนทกิจ และไพทยา มีสัตย์. (2564, พฤษภาคม-สิงหาคม). การพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาจีน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบการค้นพบที่มีการชี้แนะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, *วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 4(11), 192-206.
- นารีนารถ กลิ่นหอม. (2561, กรกฎาคม-กันยายน). การศึกษาการประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในชั้นเรียนรายวิชาภาษาจีนของโรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น, *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 41(3), 91-103.
- ปฐมพร นิมาพลี, อุทิศ บำรุงชีพ และวิมลรัตน์ จตุรานนท์. (2562, กรกฎาคม-กันยายน). การพัฒนาชุดการสอนภาษาจีนระดับพื้นฐาน โดยประยุกต์ใช้กระบวนการเรียนแบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5, *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 21(3), 127-138.
- พรพรรณ พูลเขาล้าน. (2563). การพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้การจัดการเรียนรู้ แบบ Active Learning ร่วมกับเทคนิค SQ4R. (วิทยานิพนธ์ปริญญา

- การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- มนตรี ดีโนนโพธิ์. (2564, มกราคม-มิถุนายน). การพัฒนาทักษะการพูดภาษาจีนเบื้องต้นด้วย
กิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน
มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, *วารสารจันทรเกษมสาร*, 27(1), 106-123.
- ศวิตา ถาวรพจน์. (2563). *การพัฒนากิจกรรมเรียนรู้โดยใช้การแสดงละคร เพื่อพัฒนาการพูด
ภาษาจีนและแรงจูงใจในการเรียนภาษาจีน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.*
(วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิชาหลักสูตรและการสอน,
มหาวิทยาลัยนเรศวร).
- ศักดิ์ ไซกิจญโย. (2548, พฤษภาคม-สิงหาคม). สอนอย่างไรให้ Active Learning. *วารสาร
นวัตกรรมการเรียนการสอน*, 2(2), 12-15.
- ศักดิ์ศรี ปานะกุล และคณะ. (2556). *หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศิริพร มโนพิเชษฐวัฒนา. (2547). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์แบบ
บูรณาการที่เน้นผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนที่กระตือรือร้น เรื่อง ร่างกายมนุษย์.*
(ปริญญาานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- สถาบันวิจัยการเรียนรู้. (2557). *การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. สืบค้นจาก
https://www.lri.co.th/knowledge_detail.php?knowledge_id=281
- สถาพร พงษ์พิบูล. (2558). *คุณภาพผู้เรียนเกิดจากกระบวนการเรียนรู้* [เอกสารประกอบการ
ฝึกอบรม]. สระแก้ว: คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว.
- สัญญา ภัทรการ. (2552). *ผลของการจัดการเรียนรู้ที่มีชีวิตชีวา ที่มีผลต่อความสามารถใน
การแก้ปัญหาและการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่องความ
น่าจะเป็น.* (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการมัธยมศึกษา,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- สำนักยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย. (2553). *ยุทธศาสตร์ส่งเสริม
การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษา
ต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา.

- Bloom, B. S. (1976). *Taxonomy of Education Objective, Handbook I: Cognitive Domain*. New York: David McKay.
- Bonwell, C. C. & Eison, J. A. (1991). *Active Learning: Creating Excitement in the Classroom 1991 ASHE-ERIC Higher Education Reports*. Washington: Office of Educational Research and Improvement (ED).
- Johnson, K. & Morrow, K. (Eds.). (1981). *Communication in the classroom*. England: Longman Group.
- Mayers, C. & Jones, T. B. (1993). *Promoting active learning: strategies for the college classroom*. San Francisco: Jossey-Bass.
- McKinney, K. & Heyl, B. S. (Eds.). (2008). *Sociology through Active Learning: Student Exercises*. California: Sage.
- Meng, Y. (2020). The Integration and Application of Active Learning Management and Curriculum Research Theory in Teaching Chinese as A Foreign Language. *Education Modernization*, 7(22), 56-58.
- Petty, G. (2004). *Active Learning Work: the evidence*. Retrieved from <http://www.geoffpetty.com>
- Prince, M. (2004). Does active learning work? A review of the research. *Journal of Engineering Education*, 93(3), 223-231.
- Shenker, J. I., Goss, S. A. & Bernstein, D. A. (1996). *Instructor's Resource Manual for Psychology: Implementing Active Learning in the Classroom*. Retrieved from <https://s.prych/uiuic.edu/~jskenker/active.html>.